
SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
<i>Jerzy Dudziński</i>	
 Rozdział 1	
HANDEL ZAGRANICZNY – ZAGADNIENIA WSTĘPNE	11
<i>Jerzy Dudziński</i>	
1.1. Pojęcie handlu zagranicznego	11
1.2. Formy świadczenia towarowego (usługowego)	14
1.3. Kraj i reguły pochodzenia towaru	19
1.4. Formy świadczenia wzajemnego	21
1.5. Transakcje specjalne	23
 Rozdział 2	
SPECYFICZNE FORMY OBROTU MIĘDZYHARODOWEGO	30
<i>Marcin Gryczka</i>	
2.1. Leasing	31
2.2. Franchising	34
2.3. Faktoring	37
2.4. Forfaiting	42
 Rozdział 3	
MAKROEKONOMICZNE ASPEKTY HANDLU ZAGRANICZNEGO	47
<i>Halina Nakonieczna-Kisiel</i>	
3.1. Handel zagraniczny w rachunku makroekonomicznym	47
3.2. Korzyści z handlu zagranicznego	51
3.2.1. Funkcja transformacyjna	51
3.2.2. Funkcja zasobotwórcza	52

3.2.3. Funkcja efektów mnożnikowych	55
3.2.4. Funkcja efektywnościowa	57
3.3. Mierniki roli handlu zagranicznego	58

Rozdział 4

BEZPOŚREDNIA I POŚREDNIA DZIAŁALNOŚĆ W HANDLU ZAGRANICZNYM	71
---	-----------

Jerzy Dudziński

4.1. Formy działalności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	71
4.2. Zalety i wady działalności pośredniej i bezpośredniej	73
4.3. Bezpośrednia działalność w handlu zagranicznym	75
4.4. Pośrednia działalność handlowa na rynkach zagranicznych	77

Rozdział 5

RYNKI ZORGANIZOWANE (FORMALNE)	84
---------------------------------------	-----------

Marcin Gryczka

5.1. Pojęcie rynków zorganizowanych	84
5.2. Podział i funkcje rynków zorganizowanych	85
5.3. Tradycyjne a elektroniczne rynki zorganizowane	87
5.4. Giełdy	89
5.4.1. Tradycyjne giełdy towarowe	90
5.4.2. Rodzaje transakcji giełdowych	91
5.4.3. Inne specyficzne rodzaje giełd	93
5.4.4. Giełdy hybrydowe i elektroniczne	94
5.5. Aukcje	105
5.5.1. Aukcje elektroniczne	108
5.6. Targi i wystawy międzynarodowe	115
5.7. Przetargi	119
5.7.1. Przetargi elektroniczne	122
5.8. Wybrane rynki zorganizowane ułomne	126

Rozdział 6

BEZPOŚREDNIA REGULACJA HANDLU ZAGRANICZNEGO	130
--	------------

Jarosław Narętkiewicz

6.1. Funkcjonowanie handlu zagranicznego a środki jego regulacji	130
6.2. Rodzaje środków i mechanizm ich oddziaływania	134
6.3. Formy bezpośredniej regulacji handlu zagranicznego w Polsce	139
6.3.1. Regulacja dostępu do handlu zagranicznego	139
6.3.2. Ewolucja systemu administrowania obrotem towarowym z zagranicą w latach 1990–2004	141
6.4. Administrowanie obrotem z zagranicą w warunkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej	142
6.4.1. Ogólna charakterystyka wspólnej polityki handlowej	143
6.4.2. Środki administrowania obrotem z krajami trzecimi i ochrony rynku wewnętrznego	145

Rozdział 7

KURS WALUTOWY W HANDLU ZAGRANICZNYM

150

Jerzy Dudziński

7.1. Cena i kurs walutowy a efektywność transakcji	150
7.2. Ceny dewizowe i ceny krajowe	152
7.3. Kurs walutowy i polityka kursowa	155
7.3.1. Pojęcie i funkcje kursu walutowego	155
7.3.2. Czynniki determinujące poziom i zmiany kursu walutowego	156
7.3.3. Rodzaje kursu walutowego	156
7.3.4. Kierunki i charakter zmian kursu walutowego	162
7.3.5. Skutki zmian kursu walutowego	164
7.3.6. Polityka kursowa	168
7.4. Mechanizm cenowo-kursowy w Polsce	170
7.4.1. Ewolucja systemu kursu walutowego	170
7.4.2. Perspektywy systemu kursu walutowego	177

Rozdział 8

SYSTEM CELNO-PODATKOWY W HANDLU ZAGRANICZNYM

180

Jarosław Narękiwicz

8.1. Środki korygujące działanie mechanizmu cenowo-kursowego	180
8.1.1. Istota i przyczyny stosowania środków korygujących	180
8.1.2. Rodzaje środków i mechanizm ich oddziaływania	182
8.2. Ewolucja polskiego systemu celno-podatkowego w latach 1990–2004	190
8.3. System celny w warunkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej	192
8.3.1. System celny Unii Europejskiej – informacje podstawowe	192
8.3.2. Wspólna taryfa celna Unii Europejskiej	194
8.3.3. Pozostałe środki polityki celnej	198
8.3.4. Przyjęcie Wspólnej Taryfy Celnej – skutki dla Polski	200
8.4. Harmonizacja podatków pośrednich w Unii Europejskiej	202
8.5. Opodatkowanie transakcji handlu zagranicznego po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej	208
8.5.1. Transakcje wewnątrzwspólnotowe i transakcje zawierane z krajami trzecimi a podatek VAT	208
8.5.2. Obrót wyrobami akcyzowymi	211

Rozdział 9

CHARAKTERYSTYKA OBROTÓW POLSKIEGO HANDLU ZAGRANICZNEGO W LATACH 1990–2008

214

Jarosław Narękiwicz, Joanna Staśkiewicz

9.1. Rola handlu zagranicznego w gospodarce Polski	214
9.2. Wielkość i dynamika obrotów oraz ich uwarunkowania makroekonomiczne	219
9.3. Struktura geograficzna obrotów	225
9.4. Struktura towarowa obrotów	230

9.5. Kształtowanie się kontaktów handlowych z krajami Unii Europejskiej	235
9.5.1. Stosunki handlowe w latach 1990–2003	236
9.5.2. Pierwsze lata członkostwa Polski w Unii Europejskiej (2004–2008)	238
9.6. Uwagi końcowe	240
 Aneks statystyczny	 243
<i>Joanna Staśkiewicz</i>	
 Bibliografia	 253